

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2019. gada 19. decembrī*

Apelācija – Civildienests – Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi – 1.d pants – Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa – Apgādnieka zaudējuma pensija – Piešķiršanas nosacījumi – Jēdziens “Savienības ierēdņa pārdzīvojušais laulātais” – Laulība un partnerattiecības, kas nav laulība – Kopdzīve – Nediskriminācijas princips – Salīdzināma situācija – Neesamība – Nosacījums par laulības ilgumu – Krāpšanas apkarošana – Pamatojums

Lietā C-460/18 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2018. gada 12. jūlijā iesniedza

HK, ar dzīvesvietu Espartinas-Seviljā [*Espartinas-Séville*] (Spānija), ko pārstāv *S. Rodrigues* un *A. Champetier*, advokāti,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

pārējie lietas dalībnieki:

Eiropas Komisija, ko pārstāv *G. Gattinara* un *B. Mongin*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *M. Bauer* un *R. Meyer*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], Tiesas priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerālvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretāre: V. Džakobo-Peironnēla [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 8. maija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 29. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

- 1 Ar savu apelācijas sūdzību HK lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 3. maija spriedumu HK/Komisija (T-574/16, nav publicēts, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2018:252), ar kuru tika noraidīta viņa prasība, pirmkārt, atcelt Komisijas lēmumu, ar ko tika atteikts viņam piešķirt apgādnieka zaudējuma pensiju (turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”), un, ciktāl nepieciešams, atcelt Komisijas lēmumu, ar ko ir noraidīta viņa sūdzība, kā arī, otrkārt, piespriet nodarītā mantiskā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2000/78/EK

- 2 Padomes Direktīvas 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV 2000, L 303, 16. lpp.), 1. pants “Mērķis” ir formulēts šādi:

“Lai vienlīdzīgas attieksmes princips stātos spēkā dalībvalstīs, šīs direktīvas mērķis attiecībā uz nodarbinātību un profesiju ir noteikt sistēmu, lai apkarotu diskrimināciju reliģijas, uzskatu, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ.”

- 3 Šīs direktīvas 2. pantā “Diskriminācijas jēdziens” ir paredzēts:

“1. Šajā direktīvā “vienlīdzīgas attieksmes princips” nozīmē to, ka nav ne tiešas, ne netiešas diskriminācijas, kuras pamatā ir jebkurš 1. pantā minēts iemesls.

2. Šā panta 1. punktā:

a) uzskata, ka tiešā diskriminācija notiek tad, ja salīdzināmā situācijā pret vienu personu izturas, ir izturējušies vai izturētos sliktāk nekā pret citu personu jebkura 1. punktā [pantā] minēta iemesla dēļ;

[..].”

Civildienesta noteikumi

- 4 Saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu 1.d pantu, redakcijā, kas piemērojama šajā lietā (turpmāk tekstā – “Civildienesta noteikumi”):

“1. Piemērojot šos Civildienesta noteikumus, diskriminācija, jebkāda iemesla dēļ, piemēram, dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, reliģijas vai ticības, politisko vai citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, veiksmes, dzimšanas, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ ir aizliegta.

Šajos Civildienesta noteikumos partnerattiecības, kas nav laulība, uzskata par laulību, ja ir izpildīti VII pielikuma 1. panta 2. punkta c) daļā visi uzskaitītie nosacījumi.

[..]

5. Ja personas, uz kurām attiecas šie Civildienesta noteikumi un kur[as] uzskata, ka [tām] nodarīts pāri, jo nav piemērots iepriekš noteiktais vienlīdzības princips, uzrāda faktus, pēc kuriem var noteikt, ka ir bijusi tieša vai netieša diskriminācija, iestādes pienākums ir pierādīt, ka nav bijis vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpum[a]. Šis noteikums neattiecas uz disciplinārlietām.

6. Ievērojot nediskriminācijas principu un proporcionalitātes principu, jebkādam to piemērošanas ierobežojumam jāsniedz objektīvs un saprātīgs pamatojums un tā mērķim jābūt likumīgam darbinieku politikas vispārējās interesēs. Šie mērķi jo īpaši var attaisnot obligātā atvaļināšanās vecuma un izdienas pensijas saņemšanas minimālā vecuma izvirzīšanu.”

5 Civildienesta noteikumu 79. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Ierēdņa vai bijušā ierēdņa pārdzīvojušā laulātā [pārdzīvojušais laulātais] VIII pielikuma 4. nodaļā paredzētajā veidā ir tiesīga [tiesīgs] saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju, kas līdzvērtīga 60 % no izdienas pensijas vai invaliditātes pabalsta, kādu maksāja mirušajam, vai, neatkarīgi no dienesta ilguma vai vecuma, kāda būtu maksājama viņam, ja viņam uz to būtu tiesības nāves brīdī.”

6 Civildienesta noteikumu 91. panta 2. punktā ir paredzēts:

“Apelāciju [Prasību Eiropas Savienības] Tiesā var iesniegt tikai tad, ja:

- iecelējinstiūcija ir iepriekš iesniegusi tai sūdzību [iecelējinstiūcijai iepriekš ir tikusi iesniegta sūdzība] atbilstīgi 90. panta 2. punktam tajā norādītajā termiņā, un
- sūdzība ir noraidīta ar tiešu vai netiešu lēmumu.”

7 Civildienesta noteikumu VII pielikuma 1. panta 2. punktā ir noteikts:

“Apgādnieka pabalstu piešķir:

[..]

- c) ierēdnim, kurš ir reģistrēts kā pastāvīgs partneris, kas nav laulātais, ar nosacījumu, ka:
- i) pāris uzrāda juridisku dokumentu, ko par tādu atzinusi dalībvalsts vai jebkura dalībvalsts kompetentā iestāde, kas apliecina viņu statusu kā partneriem, kas nav laulātie,
 - ii) neviens no partneriem neatrodas laulībā vai citās partnerattiecībās, kas nav laulība,
 - iii) starp partneriem nepastāv neviena no šādām radniecībām: vecāks, bērns, vecvecāks, mazbērns, brālis, māsa, tēva vai mātes māsa, tēva vai mātes brālis, brāļa vai māsas dēls, brāļa vai māsas meita, znots, vedekla,
 - iv) pārim nav pieejamas likumīgas laulības dalībvalstī; šajā apakšpunktā uzskata, ka pārim ir pieejamas likumīgas laulības, ja pāra locekļi atbilst visiem dalībvalsts tiesību aktos noteiktajiem nosacījumiem, kas atļauj šāda pāra laulības.

[..]”

8 Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. pants ir formulēts šādi:

“Ja ierēdnis, kuram ir kāds no Civildienesta noteikumu 35. pantā minētajiem administratīvajiem statusiem, nomirst, pārdzīvojušajam laulātajam, ja nāves brīdī pāris bijis precējies vismaz gadu, un ievērojot [VIII pielikuma] 1. panta 1. punkta un 22. panta noteikumus, ir tiesības saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju 60 % apmērā no izdienas pensijas, kuru ierēdnis būtu saņēmis, ja neatkarīgi no darba stāža vai vecuma viņam to būtu tiesības saņemt nāves brīdī.

Laulības ilgums netiek ņemts vērā, ja šajā ierēdņa laulībā vai iepriekšējā laulībā ir viens vai vairāki bērni, ar noteikumu, ka pārdzīvojušais laulātais uztur vai ir uzturējis minētos bērnus, vai arī ja ierēdņa nāve ir iestājusies vai nu fiziskas nespējas, vai slimības dēļ, kas iegūta, pildot dienesta pienākumus vai nelaiemes gadījumā.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 9 HK, apelācijas sūdzības iesniedzējs, un N k-dze sāka savu kopdzīvi 1994. gadā ar dzīvesvietu Lježā [Liège] (Beļģija).
- 10 N k-dze bija Eiropas Komisijas ierēdne un norikota darbā uz Kopīgo pētniecības centru (KPC) Seviljā (Spānija) no 2005. gada 16. maija.
- 11 Veselības problēmu dēļ apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarēja strādāt vai mācīties. Viņš regulāri saņēma naudu no N k-dzes.
- 12 Apelācijas sūdzības iesniedzējs un N k-dze salaulājās Lježā 2014. gada 9. maijā.
- 13 N k-dze nomira 2015. gada 11. aprīlī.
- 14 Pēc N k-dzes nāves Komisija apelācijas sūdzības iesniedzējam mutiski darīja zināmu, ka viņam netiks izmaksāta apgādnieka zaudējuma pensija.
- 15 2015. gada 15. jūnijā apelācijas sūdzības iesniedzējs iesniedza iepriekšēju administratīvu sūdzību par strīdīgo lēmumu. Ar Komisijas 2015. gada 15. septembra lēmumu šī sūdzība tika noraidīta.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 16 Ar prasības pieteikumu, kas Civildienesta tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 23. decembrī, apelācijas sūdzības iesniedzējs cēla prasību atcelt strīdīgo lēmumu un atlīdzināt apgalvoti nodarīto mantisko un morālo kaitējumu.
- 17 Ar vēstuli, ko Civildienesta tiesas kanceleja saņēma 2016. gada 18. februārī, Eiropas Savienības Padome lūdza atļauju iestāties šajā lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Civildienesta tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs šo lūgumu ar 2016. gada 13. aprīļa rīkojumu apmierināja.
- 18 Piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2016/1192 (2016. gada 6. jūlijs) par to, lai Vispārējai tiesai nodotu kompetenci pirmajā instancē izskatīt domstarpības starp Eiropas Savienību un tās darbiniekiem (OV 2016, L 200, 137. lpp.), 3. pantu, šī lieta tika nodota Vispārējai tiesai tādā stāvoklī, kādā tā bija 2016. gada 31. augustā.
- 19 Savu prasījumu atcelt strīdīgo lēmumu un, “ciktāl nepieciešams”, lēmumu par 2015. gada 15. jūnija sūdzības noraidīšanu pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējs izvirzīja iebildi par Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas prettiesiskumu, apgalvojot, pirmkārt, ka kritērijs par laulības vai partnerattiecību, kas nav laulība, ilgumu, kuram jāpārsniedz viens gads, ir patvaļīgs un neatbilstošs, ņemot vērā apgādnieka zaudējuma pensijas mērķi, un, otrkārt, ka šī tiesību norma ir prettiesiska, jo ar to tiekot pārkāpts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 21. pants, kā arī Direktīvas 2000/78 2. pants.
- 20 Apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdza arī piespriest Komisijai atlīdzināt viņam nodarīto mantisko kaitējumu, kā arī morālo kaitējumu, kurš ir novērtēts *ex aequo et bono* 5000 EUR apmērā.

- 21 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa prasību noraidīja pilnībā un piesprieda apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Lietas dalībnieku prasījumi Tiesai

- 22 Apelācijas sūdzībā tās iesniedzējs lūdz Tiesu:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu;
 - izskatīt lietu un apmierināt viņa pirmajā instancē izvirzītos prasījumus, tostarp lūgumu piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, vai, pretējā gadījumā,
 - nodot lietu atpakaļ izskatīšanai Vispārējā tiesā, ar apelācijas sūdzību saistītos izdevumus piespriežot segt atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. pantam.
- 23 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:
- apelācijas sūdzību noraidīt un
 - piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējam atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

- 24 Apelācijas sūdzības iesniedzējs savas apelācijas sūdzības atbalstam izvirza divus pamatus: pirmais pamats ir balstīts uz Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas pārkāpumu, kā arī uz pārsūdzētā sprieduma vienlaikus pārprotamu, nekonsekventu un pretrunīgu pamatojumu, un otrais pamats ir balstīts uz nediskriminācijas principa pārkāpumu, kā arī nepietiekamu pārsūdzētā sprieduma pamatojumu.

Par pieņemamību

- 25 Komisija un Padome tiesas sēdē norādīja, ka savā prasības pieteikumā Vispārējā tiesā apelācijas sūdzības iesniedzējs iebildes veidā izvirzīja pamatu par Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas prettiesiskumu, kurā viņš apgalvoja, ka šī norma esot diskriminējoša, jo apgādnieka zaudējuma pensijas piešķiršana ir pakārtota nosacījumam, ka starp attiecīgajām personām ir noslēgta laulība. Taču pirmā apelācijas sūdzības pamata pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējs tagad apgalvo, ka minētā 17. panta pirmajā daļā apgādnieka zaudējuma pensija netiekot rezervēta laulātiem pāriem. Šis pamats neesot ticis apspriests Vispārējā tiesā un tādēļ uzskatāms par jaunu, kas to padara par nepieņemamu.
- 26 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja kādam lietas dalībniekam ļautu Tiesā pirmoreiz izvirzīt pamatus un argumentus, ko tas nebija izvirzījis Vispārējā tiesā, tas nozīmētu atļaut vērsties Tiesā, kuras kompetence apelācijas tiesvedībā ir ierobežota, ar strīdu, kas ir plašāks par to, kuru ir izskatījusi Vispārējā tiesa. Apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē tātad ir vienīgi izvērtēt juridisko risinājumu, kāds pirmajā instancē ir rasts attiecībā uz izskatītajiem pamatiem un argumentiem (spriedumi, 1994. gada 1. jūnijs, Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c., C-136/92 P, EU:C:1994:211, 59. punkts, un 2016. gada 8. novembris, *BSH/EUIPO*, C-43/15 P, EU:C:2016:837, 43. punkts).

- 27 Tomēr attiecībā uz pamatu, kas ir pieņemams, apelācijas sūdzības iesniedzējam principā ir jāizvirza argumenti tā pamatojumam, kā tas to ir paredzējis, vai nu atsaucoties uz Vispārējā tiesā jau izmantotiem argumentiem, vai izvirzot jaunus argumentus, it īpaši attiecībā uz Vispārējās tiesas nostāju. Ja tas tā nebūtu, apelācijas tiesvedība daļēji zaudētu jēgu (spriedums, 2007. gada 18. janvāris, *PKK un KNK/Padome*, C-229/05 P, EU:C:2007:32, 64. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 28 Šajā lietā ir jākonstatē, ka Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas interpretācija un tās piemērošana apelācijas sūdzības iesniedzēja situācijai tika apspriesta tiesvedības laikā pirmajā instancē. Ar šo pamatu ir paredzēts detalizēti apstrīdēt Vispārējās tiesas veikto šī noteikuma interpretāciju un piemērošanu, un tas nav jauns pamats, kura izvirzīšana apelācijas stadijā būtu aizliegta.
- 29 No tā izriet, ka apelācijas sūdzības pirmais pamats ir pieņemams.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

- 30 Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums esot pārprotams, nekonsekvents un pretrunīgs. Šajā ziņā viņš uzskata, ka atbildē uz viņa pirmo pamatu, saskaņā ar kuru laulības vai partnerattiecību, kas nav laulība, kritērijs esot bijis patvaļīgs un neatbilstošs, Vispārējā tiesa esot izvēlējusies kļūdainu argumentāciju, konstatējot “pilnīgu” saikni starp jēdzienu “laulātais” Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmajā daļā un jēdzienu “laulība”. Tādējādi Vispārējā tiesa esot pievienojusi šīs normas piemērošanas nosacījumu, kurā apgādnieka zaudējuma pensija mirušā ierēdņa pārdzīvojušajam laulātajam nav atkarīga no tā, vai pastāv laulības saiknes starp šīm divām personām. Apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka pozitīvās tiesības ir attīstījušās, jo vairāku valstu tiesību aktu citu veidu savienības ir pietuvinātas laulību režīmam, piemēram, kopdzīve vai partnerattiecības, kas nav laulība.
- 31 Turklāt arī Savienības tiesību akti ir attīstījušies, tostarp 2004. gada laikā notikušās Civildienesta noteikumu reformas ietvaros, it īpaši ar grozījumiem to 1.d panta 1. punktā. Proti, Savienības likumdevējs pievienoja atzīmi par seksuālo orientāciju, ļaujot oficiāli reģistrētiem viena dzimuma partneriem pie noteiktiem nosacījumiem tāpat kā laulātam personām saņemt Civildienesta noteikumos piešķirtās priekšrocības.
- 32 Apelācijas sūdzības iesniedzējs uzskata, ka Vispārējā tiesa līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 30. punktā nevarēja pamatoti uzskatīt, ka strīda risinājumam atbilstošajās Civildienesta noteikumu normās, kuru vidū ir VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa, ir ietverti tādi Savienības tiesību jēdzieni kā “laulība” un “laulātais”, kas attiecas tikai uz civiltiesisku laulību balstītām attiecībām termina tradicionālajā izpratnē.
- 33 Turklāt pārsūdzētais spriedums esot pretrunīgs tajā, ka Vispārējā tiesa tā 28. punktā ir arī uzsvērusi, ka laulība “principā” nav salīdzināma ar kopdzīvi vai citām faktiskajām situācijām. Tādējādi Vispārējā tiesa atzina, ka pastāv situācijas, kurās laulība var būt salīdzināma ar šīm cita veida savienībām. Tomēr no šīs iespējamības tā neizdara secinājumus, lai novērtētu, vai šajā lietā savienība, kāda bijusi apelācijas sūdzības iesniedzējam un mirušajai ierēdnei, bija salīdzināma ar laulāto savienību un vai viņu varētu uzskatīt par “pārdzīvojušo laulāto” Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas izpratnē – *a fortiori* tiktāl, ciktāl viņš var pierādīt viņa kopdzīves ar N k-dzi pastāvēšanu un ilglaicīgumu.

- 34 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 47. punktā Vispārējā tiesa no tā 22. punkta secināja, ka apgādnieka zaudējuma pensijas piešķiršanas nosacījums ir balstīts nevis uz mirušā ierēdņa atalgojuma zaudējumu, bet uz saiknes, kas vienoja šo ierēdni ar viņa pārdzīvojušo laulāto vai partneri, juridisko raksturu. Šādi nospriežot, Vispārējā tiesa pareizi ir uzskatījusi, ka jēdzieni “laulātais” un “partneris” ir vienlīdzīgi.
- 35 Komisija iebilst, ka Civildienesta noteikumos ietvertu jēdzienu interpretācija nevar likt Savienības tiesai ņemt vērā valsts tiesību aktus. Tā norāda, ka partnerattiecības, kas nav laulība, konkrētos gadījumos nelaulātam partnerim var dot tiesības saņemt pabalstus, bet tas ir tikai tad, ja ir izpildīti Civildienesta noteikumos izvirzītie nosacījumi. Ar to “partnerattiecību, kas nav laulība” atzīšanai ir nepieciešams pierādījums par kopdzīvi, ko raksturo stabilitāte, kā arī Civildienesta noteikumu VII pielikuma 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteikto nosacījumu ievērošana, tostarp neiespējamība stāties laulībā. Tikai tad, ja visi šajā normā uzskaitītie nosacījumi ir izpildīti, atbilstoši Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punkta otrajai daļai partnerattiecības, kas nav laulība, ir jāizskata tāpat kā laulība. Taču apelācijas sūdzības iesniedzējs nepierādīja, ka viņš ir izpildījis visus nosacījumus.
- 36 Attiecībā uz apgalvotajiem pārsūdzēta sprieduma pamatojuma trūkumiem Komisija uzskata, ka sprieduma 47. punkts nav nedz pārprotams, nedz pretrunīgs. Ar šo punktu Vispārējā tiesa aicināja ņemt vērā starp partneriem esošās saiknes juridisko raksturu, proti, vai nu laulības esamību, kas ļauj saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju, vai partnerattiecību pastāvēšanu, kā uz to norāda saiklis “vai”. Interpretācija, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesai esot minētajā punktā pielīdzinājusi “pārdzīvojušo partneri” “laulātajam” esot atspēkota ar minēto spriedumu kopumā.

Tiesas vērtējums

- 37 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums esot pārprotams, nekonsekvents un pretrunīgs. Proti, lai gan dažos minētā sprieduma punktos jēdziens “laulātais”, kas ir pieminēts Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmajā daļā, attiecas tikai uz laulātu personu, Vispārējā tiesa citos minētā sprieduma punktos piemērojot šo jēdzienu arī “partnerim”.
- 38 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Vispārējās tiesas sprieduma pamatojumam skaidri un nepārprotami ir jāatklāj tiesas argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu saprast pieņemtā nolēmuma pamatojumu un Tiesa – īstenot savu tiesas kontroli (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 14. oktobris, *Deutsche Telekom/Komisija*, C-280/08 P, EU:C:2010:603, 135. un 136. punkts, kā arī rīkojumu, 2019. gada 4. jūnijs, *Aldo Supermarkets/EUIPO*, C-822/18 P, nav publicēts, EU:C:2019:466, 18. punkts).
- 39 Jautājums par to, vai Vispārējās tiesas sprieduma pamatojums ir pretrunīgs vai nepietiekams, ir tāds tiesību jautājums, kas var kā tāds tikt izvirzīts apelācijas tiesvedībā (spriedumi, 1998. gada 17. decembris, *Baustahlgewebe/Komisija*, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 25. punkts, un 2019. gada 23. janvāris, *Klement/EUIPO*, C-698/17 P, nav publicēts, EU:C:2019:48, 29. punkts).
- 40 Savā prasības pieteikumā Vispārējā tiesā apelācijas sūdzības iesniedzējs iebildes veidā izvirzīja divus pamatus par Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta prettiesiskumu, jo šis pants, pirmkārt, paredzot kritēriju, kurš, iespējams, ir “patvaļīgs un neatbilstošs”, lai noteiktu tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju, un, otrkārt, ar to tiekot pārkāpts Hartas 21. pants, kā arī Direktīvas 2000/78 2. pants.
- 41 Lai spriestu par šiem pamatiem, Vispārējā tiesa pārbaudīja Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas piemērojamību personām.

- 42 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 22. punktā ir norādījusi, ka šī norma “pirmkārt, nosaka nosacījumu attiecībā uz laulāto statusu, kas ir – būt mirušā ierēdņa pārdzīvojušajam laulātajam, un, otrkārt, nosacījumu saistībā ar šī statusa ilgumu, proti, būt par laulāto vismaz vienu gadu”.
- 43 Vispārējā tiesa minētā sprieduma 23. punktā norādīja, ka “Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas noteikumi ir skaidri un precīzi un tajos nepārprotami izklāstīti nosacījumi, kas jāizpilda, lai saņemtu apgādnieka zaudējuma pensiju, proti, vismaz gadu jābūt bijušam laulībā ar mirušo ierēdņi”. Minētā sprieduma 25. punktā tā ir precizējusi, ka “saskaņā ar juridisko definīciju, kas ir sniegta atbilstoši tā parastajai nozīmei, jēdziens “laulātais” attiecas uz personu, kura formāli ir noslēgusi civilu “laulību”, kas atzīta likumā, ar visām no tām izrietošajām tiesībām un pienākumiem”.
- 44 Pārsūdzētā sprieduma 29. punktā Vispārējā tiesa piebilda, ka “jēdzieni “partnerattiecības, kas nav laulība” vai “kopdzīve” atšķiras no “laulības” jēdziena, kura kontūra ir skaidri noteikta visās dalībvalstīs”.
- 45 Līdz ar to šī sprieduma 30.punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka strīda risinājumam atbilstošajās Civildienesta noteikumu normās, kuru vidū ir Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa, ir “ietverti tādi Savienības tiesību jēdzieni kā “laulība” un “laulātais”, kas attiecas tikai uz civiltiesisku laulību balstītām attiecībām termina tradicionālajā izpratnē”.
- 46 Tādējādi šajos dažādajos pamatojuma punktos Vispārējā tiesa nosprieda, ka Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa ir piemērojama tikai attiecībā uz personu, kura ir noslēgusi likumā atzītu laulību.
- 47 Tomēr pārsūdzētā sprieduma 32. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka, “ierobežojot minētās pensijas piešķiršanu personām, kuras ir civiltiesiski precējušās, kā arī reģistrētiem partneriem, kuriem nav piekļuves laulībai, Savienības likumdevējs nav rīkojies patvaļīgi”.
- 48 Līdz ar to šajā pārsūdzētā sprieduma punktā – pretēji tam, kas nospriests tā 30. punktā, – Vispārējā tiesa, šai ziņā nepamatojot savu vērtējumu, uzskatīja, ka Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa attiecas ne tikai uz laulātām personām, bet arī uz reģistrētiem partneriem.
- 49 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 47. punktā Vispārējā tiesa no minētā sprieduma 22. punkta secināja, ka “nosacījums apgādnieka zaudējuma pensijas piešķiršanai balstās nevis uz mirušā ierēdņa atalgojuma zaudējumu, bet uz saiknes, kas vienoja šo ierēdņi ar viņa laulāto vai viņa pārdzīvojušo partneri, juridisko raksturu”.
- 50 Šajos apstākļos pārsūdzētā sprieduma pamatojumā skaidri un saprotami nav norādīta Vispārējās tiesas argumentācija attiecībā uz to personu noteikšanu, kuras ietilpst Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas piemērošanas jomā.
- 51 Taču, kā norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 50. punktā, šīs normas piemērojamība personām ir cieši saistīta ar jautājumu par izvērtējamo situāciju salīdzināmību, lai pārbaudītu minētās normas atbilstību vispārējam nediskriminācijas principam.
- 52 Līdz ar to, ņemot vērā šī sprieduma 38. un 39. punktā atgādināto judikatūru, ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi pienākuma norādīt pamatojumu, jo pārsūdzētā sprieduma pārprotamie motīvi neļāva, pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējam saprast Vispārējās tiesas argumentāciju attiecībā uz Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas piemērošanas jomu, un, otrkārt, Tiesai īstenot savu pārbaudi par šo jautājumu.
- 53 No visa iepriekš minētā izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzītais pirmais pamats ir jāapmierina un pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ, un nav jāizskata apelācijas sūdzības otrais pamats.

Par prasību Vispārējā tiesā

- 54 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmās daļas otrajam teikumam Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var pieņemt galīgo spriedumu šajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.
- 55 Šajā lietā tas tā ir.

Par pieņemamību

- 56 Savā iebildumu rakstā Vispārējā tiesā Komisija apgalvoja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzītie pamati ir nepieņemami, pamatojoties uz to, ka tie atšķiras no iepriekšējas administratīvas sūdzības atbalstam izvirzītajiem, un ka šī iemesla dēļ neesot ievērots “savstarpējas atbilstības noteikums” starp šādu iepriekšēju administratīvu sūdzību un secīgu prasību tiesā.
- 57 Tomēr tiesas sēdē, kas Vispārējā tiesā notika 2017. gada 19. oktobrī, Komisija atteicās apstrīdēt šo pamatu pieņemamību.
- 58 Šādos apstākļos nav jāizskata Vispārējā tiesā celtās prasības pieņemamība.

Par lietas būtību

Par prasījumiem atcelt strīdīgo lēmumu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 59 Savu prasījumu atcelt tiesību aktu pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējs norādīja, pirmkārt, ka apgādnieka zaudējuma pensijas mērķis ir ļaut personai, kas saņēmusi ienākumus no Savienības ierēdņa dzīves laikā, kad tie dzīvojuši kopā, daļēji kompensēt šī ierēdņa nāves dēļ radušos ienākumu zudumu. Apelācijas sūdzības iesniedzējs atzīst, ka esamība laulībā vai partnerattiecībās, kas nav laulība, ne vienmēr nozīmē, ka pārdzīvojušais laulātais vai partneris ir saņēmis mirušā ierēdņa ienākumus viņu kopdzīves laikā un līdz ar to viņam ir nepieciešami aizvietojošie ienākumi.
- 60 Viņš norāda, ka tas tomēr ir tādā gadījumā, kad – kā šajā lietā – pārdzīvojušais laulātais vai partneris ir bija atkarīgs no mirušā ierēdņa ienākumiem. Viņš tādejādi norāda, ka, sākot no 2013. gada, viņa veselības problēmu dēļ viņam neesot bijis iespējas strādāt vai mācīties un ka viņš esot bijis atkarīgs tikai no N k-dzes ienākumiem.
- 61 Apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa esot prettiesiska ar to, ka tajā kā apgādnieka zaudējuma pensijas piešķiršanas nosacījumi esot paredzēti, ka tās pieprasītajam jābūt laulībā vai partnerattiecībās, kas nav laulība, ar mirušo ierēdņi vismaz vienu gadu. Šie nosacījumi esot patvaļīgi un neatbilstoši attiecībā uz mērķi, kādu paredzēts sasniegt ar apgādnieka zaudējuma pensiju. Tādējādi, pārdzīvojušais laulātais, kurš ir bijis laulībā vienu gadu un vienu dienu, saņemtu apgādnieka zaudējuma pensiju, bet pārdzīvojušajam partnerim, kurš vairākas desmitgades dzīvojis kopā ar ierēdņi un ar kuru tas dalījies savos ienākumus, šādu tiesību nebūtu.
- 62 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs uzsver, ka faktiskās savienības un juridiskās savienības ir līdzīgas. Daļā no Beļģijas doktrīnas un judikatūras tiek uzskatīts, ka starp *de facto* dzīvesbiedriem pastāv dabiski pienākumi. Šo pienākumu atzīšana, kas var kļūt par civilām saistībām, ļautu uzskatīt, ka laulātu pāru un *de facto* dzīvesbiedru situācija ir līdzīga, vismaz tad, ja pastāv finansiāla palīdzība, ko viens no partneriem sniedz otram, stabilās un ilgstošās attiecībās, kā tas ir šajā gadījumā.

- 63 Līdz ar to atšķirīgā attieksme pret pārdzīvojušiem laulātajiem un pārdzīvojušiem *de facto* dzīvesbiedriem, kāda tā ir paredzēta Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmajā daļā, esot diskriminējoša. Šajā nozīmē apelācijas sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Tiesas 2008. gada 1. aprīļa spriedumu *Maruko* (C-267/06, EU:C:2008:179).
- 64 Tādējādi Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmajā daļā esot pārkāpts Hartas 21. pants un Direktīvas 2000/78 2. pants un tātad strīdīgais lēmums esot jāatceļ, jo tas ir pieņemts uz šīs normas pamata.
- 65 Komisija un Padome, kas ir iestājusies šajā lietā, apgalvo, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzītie pamati esot jānoraida.
- *Tiesas vērtējums*
- 66 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru nediskriminācijas princips nosaka, ka salīdzināmas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas atšķirīgi, bet atšķirīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (spriedums, 2019. gada 20. jūnijs, *Ustariz Aróstegui*, C-72/18, EU:C:2019:516, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 67 Atšķirīgo situāciju salīdzināmība tiek novērtēta, ņemot vērā visus to raksturojošos elementus. Šie elementi ir jānosaka un jānovērtē, ņemot vērā Savienības tiesību akta, ar ko tiek ieviesta attiecīgā atšķirība, priekšmetu un mērķi. Turklāt ir jāņem vērā tās nozares principi un mērķi, uz kuru attiecas šis akts (spriedumi, 2008. gada 16. decembris, *Arcelor Atlantiqueun Lorraine u.c.*, C-127/07, EU:C:2008:728, 26. punkts, kā arī 2019. gada 6. jūnijs, *P. M. u.c.*, C-264/18, EU:C:2019:472, 29. punkts).
- 68 Šajā lietā apgādnieka zaudējuma pensijas mērķis, kas paredzēts Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmajā daļā, ir piešķirt “pārdzīvojušajam laulātajam” aizvietojošus ienākumus, kas paredzēti, lai tiktu daļēji kompensēti zaudētie mirušā laulātā ienākumi.
- 69 Kā ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumā 90. punktā, no Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas, lasot to kopā ar Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punkta otro daļu un VII pielikuma 1. panta 2. punkta c) apakšpunktu, izriet, ka tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju nav pakļautas resursu vai īpašuma nosacījumiem, kuriem jāraksturo pārdzīvojušā laulātā nespēja apmierināt savas vajadzības un tādējādi jāpierāda, ka viņš bija finansiāli atkarīgs no mirušā.
- 70 Savukārt apgādnieka zaudējuma pensijas piešķiršana ir atkarīga tikai no tās saiknes juridiskā rakstura, kas vieno attiecīgo personu ar mirušo ierēdni (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2001. gada 31. maijs, D un Zviedrija/Padome, C-122/99 P un C-125/99 P, EU:C:2001:304, 47. punkts).
- 71 Tādējādi Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmajā daļā paredzētais nosacījums, lai noteiktu šīs normas personālo piemērošanas jomu, proti, tas, ka persona ir bijusi mirušā ierēdņa “laulātais”, nozīmē, ka apgādnieka zaudējuma pensijas saņēmējam jābūt bijušam vienotam ar mirušo ierēdni civiltiesiskās attiecībās, kas bija pamatā tiesību un pienākuma kopumam starp viņiem.
- 72 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet – lai gan konkrētos aspektos faktiskām savienībām un likumīgām savienībām, tādām kā laulība, var piemist zināmas līdzības, tās nevar katrā ziņā novest pie šo divu savienību veidu pielīdzināšanas (spriedums, 2010. gada 15. aprīlis, *Gualtieri/Komisija*, C-485/08 P, EU:C:2010:188, 75. punkts).
- 73 Proti, laulībai ir raksturīgs stingrs formālisms, un tā rada augsta līmeņa savstarpējas tiesības un pienākumus starp laulātajiem, tostarp arī pienākumu sniegt palīdzību un solidaritātes pienākumu.

- 74 Turklāt Savienības likumdevējs pie konkrētiem nosacījumiem ir skaidri paplašinājis šo Civildienesta noteikumu normu par laulātajām personām piemērošanu attiecībā uz personām, kuras saista reģistrētas partnerattiecības, kas nav laulība.
- 75 Tādējādi saskaņā ar šo Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punkta otro daļu partnerattiecības, kas nav laulība, izskata kā laulību, ja ir izpildīti visi Civildienesta noteikumu VII pielikuma 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā uzskaitītie nosacījumi. Šajā normā paredzētie nosacījumi tostarp ietver to, ka pāris iesniedz oficiālu dokumentu, ko par tādu atzinusi dalībvalsts vai jebkura dalībvalsts kompetentā iestāde un kas apliecina viņu statusu kā partneriem, kuri nav laulātie, un ka pārim nav pieejas civiltiesiskai laulībai dalībvalstī.
- 76 Līdz ar to šī norma prasa, lai reģistrētas partnerattiecības, kas nav laulība, tiktu pielīdzinātas laulībai Civildienesta noteikumu izpratnē, ja ierēdnis, kurš ir reģistrēts kā pastāvīgs partneris, kas nav laulātais, atbilst likumīgajiem nosacījumiem, kuri paredzēti šajā tiesību normā.
- 77 No Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas, to aplūkojot kopā ar 1.d panta 1. punkta otro daļu, izriet – ja šajā pēdējā normā minētie nosacījumi ir izpildīti, partneris, kas nav laulātais, var lūgt piešķirt apgādnieka zaudējuma pensiju pēc sava partnera nāves.
- 78 Savukārt faktiskā savienība, tāda kā kopdzīve, neatbilst šīm raksturīpašībām, ciktāl – kā būtībā norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 94. punktā – principā tā nav Civildienesta noteikumu priekšmets, kā noteikts likumā.
- 79 Savā prasības pieteikumā apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, pirmkārt, ka laulātu pāru un *de facto* dzīvesbiedru situācija ir līdzīga un daļā Beļģijas doktrīnas un judikatūras tiek uzskatīts, ka ir jāatzīst starp *de facto* dzīvesbiedriem pastāvošie dabīgi pienākumi, kam ir tendence kļūt par civilām saistībām.
- 80 Šajā sakarā nav jālemj par šādu dabisku pienākumu pastāvēšanu Beļģijas tiesībās – pietiek norādīt, ka prasītājs katrā ziņā neapgalvo, ka šajās valsts tiesībās kopdzīve radītu tāda paša rakstura pienākumus kā tie, kas izriet no laulības.
- 81 Līdz ar to nevar uzskatīt, ka no šāda izvirzītā argumenta izrietētu, ka Savienības likumdevējs nevar pamatoti nolemt attiecināt citādu režīmu uz kopdzīves un laulības situācijām.
- 82 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējs atsaucas uz 2008. gada 1. aprīļa spriedumu *Maruko* (C-267/06, EU:C:2008:179), kurā Tiesa ir nospriedusi, ka Direktīvas 2000/78 1. un 2. panta noteikumi, skatot tos kopā, nepieļauj tādu tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru pārdzīvojušais partneris pēc viņa dzīvesbiedra nāves nesāņem apgādnieka zaudējuma pabalstu, kādu saņem pārdzīvojušais laulātais, kaut gan valsts tiesībās attiecībā uz minēto apgādnieka zaudējuma pabalstu [reģistrētas] partnerattiecības nostāda tā paša dzimuma personas situācijā, kas ir pielīdzināma laulāto situācijai, un iesniedzējtiesai ir jāpārlicinās, vai pārdzīvojušais partneris ir situācijā, kas ir salīdzināma ar laulātā situāciju, kurš saņem attiecīgu profesionālā arodapdrošināšanas sistēmā paredzēto apgādnieka zaudējuma pabalstu.
- 83 Tomēr lietā, kurā taisīts šis spriedums, runa bija par dalībvalstī reģistrētām partnerattiecībām, nevis – kā šajā lietā – par kopdzīvi. Tātad no šī sprieduma nevar secināt, ka kopdzīve ir jāpielīdzina laulībai Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmās daļas piemērošanas nolūkā.
- 84 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka apgādnieka zaudējuma pensijas sakarā *de facto* dzīvesbiedri nav nedz ar laulātu personu situāciju salīdzināmā situācijā, nedz ar tiem partneriem salīdzināmā situācijā, kuri ir noslēguši reģistrētas partnerattiecības atbilstoši prasītajiem nosacījumiem, lai varētu piemērot Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmo daļu.

- 85 Tādējādi Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 17. panta pirmā daļa – tā kā no tās piemērošanas jomas ir izslēgti *de facto* dzīvesbiedri – nešķiet acīmredzami neatbilstoša attiecībā uz apgādnieka zaudējuma pensijas mērķi un ar to netiek pārkāpts vispārējais nediskriminācijas princips.
- 86 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka nosacījums par minimālo viena gada laulību, lai varētu saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju, ir patvaļīgs, neatbilstošs un diskriminējošs. Tā kā viņš bija precējies ar N k-dzi gandrīz gadu, viņam būtu bijis jābūt tiesībām uz apgādnieka zaudējuma pensiju.
- 87 Šajā ziņā Komisija norāda, ka prasības par minimālo viena gada laulību nāves dienā mērķis ir novērst to, ka tā ir tikai un vienīgi vienošanās par mantojumu nākotnē, kas drīzāk ir pamatota ar finansiāliem apsvērumiem, nevis ar kopdzīves projektu. Šis nosacījums par ilgumu tostarp ļaujot cīnīties pret krāpšanu.
- 88 Jāatgādina, ka tiesību krāpnieciskas un ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma princips ir Savienības tiesību vispārējs princips, kurš ieinteresētajām personām ir jāievēro (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 6. februāris, *Altun* u.c., C-359/16, EU:C:2018:63, 49. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 89 Līdz ar to ir svarīgi konstatēt, ka nolūkā cīnīties pret ļaunprātīgu izmantošanu, proti, krāpšanu, Savienības likumdevējam ir novērtējuma brīvība, nosakot tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju. Šajā gadījumā mērķis nosacījumam, ka laulībai bija jābūt vismaz vienu gadu ilgai, lai pārdzīvojušais laulātais varētu saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju, ir nodrošināt attiecību starp konkrētajām personām patiesumu un stabilitāti.
- 90 Šāds nosacījums nešķiet esam diskriminējošs vai acīmredzami neatbilstošs apgādnieka zaudējuma pensijas mērķim.
- 91 Ievērojot visus šos apsvērumus, apelācijas sūdzības iesniedzēja iesniegtie prasījumi atcelt strīdīgo lēmumu ir jānoraida kā nepamatoti.

Par prasījumiem par kaitējuma atlīdzību

- 92 Apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka ar strīdīgo lēmumu viņam esot nodarīts mantisks un morāls kaitējums.
- 93 Šajā ziņā ir jānorāda, ka civildienesta jomā prasījumi par mantiskā vai morālā kaitējuma atlīdzināšanu ir jānoraida, ja tie ir cieši saistīti ar prasījumiem par atcelšanu, kuri paši ir noraidīti kā nepieņemami vai nepamatoti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2001. gada 6. marts, *Connolly*/Komisija, C-274/99 P, EU:C:2001:127, 129. punkts).
- 94 Šajā lietā ir jākonstatē, ka prasījumi par kaitējuma atlīdzināšanu ir cieši saistīti ar prasījumiem par atcelšanu.
- 95 Tā kā atcelšanas prasījumi ir noraidīti, ir jānoraida arī prasījumi par kaitējuma atlīdzību.
- 96 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība pirmajā instancē ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 97 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācija ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

- 98 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 3. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz minētā reglamenta 184. panta 1. punktu, ja lietas dalībniekiem nolēmums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tomēr Tiesa, ja to pamato lietas apstākļi, var nolemt, ka lietas dalībnieks papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina daļu no pretējās puses tiesāšanās izdevumiem.
- 99 Šajā gadījumā, ņemot vērā to, ka pārsūdzētais spriedums ir atceļš, bet prasība pirmajā instancē ir noraidīta, ir jāpiespiež apelācijas sūdzības iesniedzējam un Komisijai pašiem segt savus tiesāšanās izdevumus, kas attiecas gan uz tiesvedību pirmajā instancē, gan uz apelāciju.
- 100 Atbilstoši Reglamenta 140. panta 1. punktam, kurš saskaņā ar šī reglamenta 184. panta 1. punktu arī ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.
- 101 Līdz ar to Padome, kā persona, kas bija iestājusies lietā pirmajā instancē, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) **Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 3. maija spriedumu HK/Komisija (T-574/16, nav publicēts, EU:T:2018:252).**
- 2) **Noraidīt HK celto prasību atcelt Eiropas Komisijas lēmumu, ar kuru ir atteikts viņam piešķirt apgādnieka zaudējuma pensiju, un prasību atlīdzināt mantisko un morālo, iespējams, nodarīto kaitējumu.**
- 3) **HK, Eiropas Komisija un Eiropas Savienības Padome paši sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar tiesvedību pirmajā instancē un apelācijas tiesvedībā.**

[Paraksti]